

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 193/2024-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

[REDACTED] zastúpeného JUDr. Milanom Kuzmom, advokátom, Floriánska 16, Košice, proti postupu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Košice pri jeho eskorte 4. novembra 2022, proti postupu a rozhodnutiu Okresnej prokuratúry Košice I č. k. 1 Pn 189/2023/8802-4 z 21. marca 2023, proti postupu a rozhodnutiu Krajskej prokuratúry v Košiciach č. k. 3 Kn 132/23/8800-2 zo 7. júna 2023 a proti postupu a rozhodnutiu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/2 Gn 69/23/1000-5 z 19. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2 a čl. 19 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 3 a čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Košice (ďalej len „ústav na výkon trestu odňatia slobody“) pri jeho eskorte 4. novembra 2022, postupom a rozhodnutím okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 189/2023/8802-4 z 21. marca 2023, postupom a rozhodnutím krajskej prokuratúry č. k. 3 Kn 132/23/8800-2 zo 7. júna 2023 a postupom a rozhodnutím generálnej prokuratúry č. k. IV/2 Gn 69/23/1000-5 z 19. septembra 2023. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutie generálnej prokuratúry zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľ zároveň žiada, aby mu ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie 5 000 eur (od ústavu na výkon trestu odňatia slobody) a 3 000 eur (od generálnej prokuratúry), ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol 4. novembra 2022 predvedený z ústavu na výkon trestu odňatia do budovy Okresného súdu Trebišov na účely jeho účasti

na pojednávaní v občiansko-právnej veci. Pred eskortou bol sťažovateľ v ústave na výkon trestu odňatia slobody podrobený dôkladnej osobnej prehliadke, musel sa vyzliecť donaha, šaty odovzdať príslušníkovi Zboru väzenskej a justičnej stráže (ďalej len „zbor“) a urobiť drep. Až po prehliadke jeho tela mu príslušníci zboru vrátili veci, aby sa mohol obliecť. Následne boli sťažovateľovi nasadené kovové putá na nohy aj na ruky, ktoré sú spojené kovovou reťazou a pripevnené o spútačny opasok. Po predvedení sťažovateľa do pojednávacej miestnosti Okresného súdu Trebišov na otázku sudcu veliteľ eskorty uviedol, že v súvislosti s osobou sťažovateľa nemá vedomosť o podozrení z pokusu o útek, napadnutia prítomných osôb alebo iného násilného konania. Na základe tohto vyjadrenia veliteľa eskorty sudca rozhodol, že sťažovateľ bude mať v pojednávacej miestnosti odpútané obe ruky. Počas prerušenia pojednávania bol sťažovateľ odvedený do eskortnej miestnosti Okresného súdu Trebišov, kde podľa tvrdenia sťažovateľa požiadal veliteľa eskorty, aby mu odpútal jednu ruku z dôvodu vykonania malej potreby. Veliteľ eskorty sťažovateľovi neodpútal ani jednu ruku a neuviedol ani žiadne dôvody svojho rozhodnutia. Po návrate do ústavu na výkon trestu odňatia slobody sťažovateľ musel podstúpiť ďalšiu dôkladnú osobnú prehliadku.

3. Sťažovateľ podal 30. januára 2023 na okresnej prokuratúre podnet podľa § 31 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), v ktorom namietal podmienky svojej eskorty 4. novembra 2022. O tomto podnete rozhodla okresná prokuratúra napadnutým rozhodnutím z 21. marca 2023, v rámci ktorého okrem iného konštatovala, že príslušníkovi zboru (veliteľovi eskorty) neprislúchalo oprávnenie sňať sťažovateľovi putá na účel vykonania malej potreby v priestoroch toalety eskortnej miestnosti, pričom sťažovateľ žiadal o úplné sňatie pút, a nie iba o odpútanie jednej ruky, ako to sťažovateľ tvrdí vo svojom podnete. K dôkladným osobným prehliadkam okresná prokuratúra v podstatnom uviedla, že tieto boli dôvodné, pretože sťažovateľ bol v pojednávacej miestnosti v bezprostrednej blízkosti civilnej osoby. Keďže okresná prokuratúra v predmetnom postupe príslušníkov zboru nezistila žiadne pochybenia, nezákonnosti, resp. porušenia príslušných predpisov, sťažovateľovo podanie bez vykonania prokurátorských oprávnení ako nedôvodné odložila.

4. Sťažovateľ následne 4. mája 2023 podal na okresnej prokuratúre opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre, o ktorom rozhodla krajská prokuratúra napadnutým rozhodnutím zo 7. júna 2023, v rámci ktorého v podstatnom konštatovala, že s napadnutým rozhodnutím okresnej prokuratúry sa stotožňuje, pričom nezistila skutočnosti odôvodňujúce prijatie žiadnych prokurátorských oprávnení.

5. Sťažovateľ následne 13. júla 2023 podal na generálnej prokuratúre ďalší opakovaný podnet podľa § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre a žiadal ďalšie preskúmanie zákonnosti vybavenia svojich predchádzajúcich podaní napadnutými rozhodnutiami okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry. O tomto ďalšom opakovanom podnete rozhodla generálna prokuratúra napadnutým rozhodnutím z 19. septembra 2023, v rámci ktorého konštatovala, že jeho porovnaním so sťažovateľovými predchádzajúcimi podnetmi podanými okresnej prokuratúre a krajskej prokuratúre zistila, že sťažovateľ v ňom neuviedol žiadne nové skutočnosti. V tejto súvislosti generálna prokuratúra poukázala na ustanovenie § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre, podľa ktorého sa ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybavuje iba vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti alebo ak tak rozhodne nadriadený prokurátor. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a každý ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich

podnetov v tej istej veci. Vzhľadom na uvedené generálna prokuratúra v napadnutom rozhodnutí uviedla, že vec považuje za ukončenú.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom v zásade opakuje argumentáciu uvedenú v podnete, opakovanom podnete a ďalšom opakovanom podnete. Podľa jeho názoru neumožnenie mu vykonať malú potrebu počas niekoľko hodín trvajúcej eskorty z ústavu na výkon trestu odňatia slobody na Okresný súd Trebišov a späť je možné kvalifikovať ako neľudské a ponižujúce zaobchádzanie, ktoré je navyše aj trýznivé a zdravie poškodzujúce. K dôkladným osobným prehliadkam v podstatnom namieta, že tieto boli vykonávané rutinne a neboli spojené so žiadnymi bezpečnostnými hrozbami, pričom príslušníci zboru, ako ani orgány prokuratúry nevedia odôvodniť legalitu, legitimitu ani nevyhnutnosť týchto dôkladných osobných prehliadok.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutými postupmi a rozhodnutiami ústavu na výkon trestu odňatia slobody, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry:

9. Vo vzťahu k napadnutým postupom a rozhodnutiam ústavu na výkon trestu odňatia slobody, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry ústavný súd konštatuje, že z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, je založená na princípe subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie. Z uvedeného vyplýva, že v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu. Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému

právu alebo slobode, ktorých porušenie sa namieta, a ktorý jej umožňuje odstrániť taký stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody.

10. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky, pretože nedostatok právomoci je neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky.

11. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd k tejto časti ústavnej sťažnosti uvádza, že podľa jeho stabilizovanej judikatúry sú účinným prostriedkom na poskytnutie ochrany práv a právom chránených záujmov sťažovateľa v súvislosti s výkonom trestu odňatia slobody podnet podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre, resp. opakovaný podnet podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre, resp. ďalší opakovaný podnet podľa § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre (m. m. IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03, IV. ÚS 330/04, IV. ÚS 53/05, I. ÚS 186/05, II. ÚS 94/06, I. ÚS 112/06, IV. ÚS 387/2018). Podnet (opakovaný podnet, ďalší opakovaný podnet) zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi. Vynechanie tohto prostriedku nápravy (podnetu, opakovaného podnetu, ďalšieho opakovaného podnetu) v sústave orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním ústavnej sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomohli odstráneniu namietaného porušenia jeho základného práva (III. ÚS 235/07, III. ÚS 157/08, III. ÚS 112/2012, III. ÚS 56/2013).

12. Sťažovateľ proti napadnutému postupu ústavu na výkon trestu odňatia slobody podal podnet, o ktorom rozhodla okresná prokuratúra napadnutým rozhodnutím z 21. marca 2023.

13. Sťažovateľ proti tomuto napadnutému rozhodnutiu okresnej prokuratúry podal opakovaný podnet, o ktorom rozhodla krajská prokuratúra napadnutým rozhodnutím zo 7. júna 2023.

14. Sťažovateľ proti tomuto napadnutému rozhodnutiu krajskej prokuratúry podal ďalší opakovaný podnet, o ktorom rozhodla generálna prokuratúra napadnutým rozhodnutím z 19. septembra 2023.

15. Sťažovateľ teda využil inštitút podnetu, opakovaného podnetu a aj ďalšieho opakovaného podnetu, o ktorých bola oprávnená postupne rozhodnúť okresná prokuratúra, krajská prokuratúra a napokon generálna prokuratúra, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti smerujúcej proti napadnutému postupu ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ako aj proti napadnutému postupu a rozhodnutiu okresnej prokuratúry a napadnutému postupu a rozhodnutiu krajskej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a rozhodnutím generálnej prokuratúry:

17. Pokiaľ ide o sťažovateľom napadnutý postup a rozhodnutie generálnej prokuratúry, ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti absentuje uvedenie akýchkoľvek konkrétnych dôvodov, resp. náležité konkrétne odôvodnenie, v čom by malo podľa názoru sťažovateľa toto porušenie označených práv napadnutým postupom a rozhodnutím generálnej prokuratúry spočívať.

Sťažovateľ síce v ústavnej sťažnosti uplatňuje námietky proti napadnutému postupu ústavu na výkon trestu odňatia slobody, avšak vôbec nereaguje na konkrétnu argumentáciu generálnej prokuratúry obsiahnutú v napadnutom rozhodnutí generálnej prokuratúry, resp. sťažovateľ vôbec nerozporuje konkrétne závery, ku ktorým generálna prokuratúra dospela v napadnutom rozhodnutí, reagujúc na ďalší opakovaný podnet podaný sťažovateľom.

18. Sťažovateľ totiž v ústavnej sťažnosti vôbec nerozporuje záver generálnej prokuratúry, že v ďalšom opakovanom podnete neuviedol žiadne nové skutočnosti (uviedenie ktorých je v zmysle § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre predpokladom, aby bol ďalší opakovaný podnet vybavený). Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zároveň ani netvrdí, že by v ďalšom opakovanom podnete takúto „novú skutočnosť“ označil.

19. Inak povedané, v ústavnej sťažnosti absentuje akýkoľvek argumentačný podklad vo vzťahu k dôvodom uvedeným v napadnutom rozhodnutí generálnej prokuratúry, ktorý by ústavnému súdu umožňoval preskúmať správnosť záveru generálnej prokuratúry, v zmysle ktorého (keďže sťažovateľ v ďalšom opakovanom podnete neuviedol žiadne nové skutočnosti, pričom z § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre vyplýva, že ďalší opakovaný podnet v tej istej veci sa vybavuje iba vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti) považuje generálna prokuratúra predmetnú vec za ukončenú.

20. Ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorý je zastúpený právnym zástupcom, tak v tejto časti nespĺňa požiadavky kvalifikovanej ústavnej sťažnosti, ktorá by zodpovedala zákonným požiadavkám, keďže neobsahuje relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv [požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde].

21. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti (úplná absencia, resp. ústavnoprávna nedostatočnosť odôvodnenia tejto časti ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie tohto nedostatku jeho ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019).

22. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom a rozhodnutím generálnej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

23. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu